

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 144: Forslag til lov om ændring af lov om gymnasiet m.v., lov om de erhvervsgymnasiale uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen og lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Afskaffelse af egnethedserklæring).
Af undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.).
(Fremsat 16/12 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jeppe Kofod (S):

For Socialdemokratiet er det helt grundlæggende, at alle er egnede til noget. Det gælder også, når unge skal vælge, hvilken ungdomsuddannelse de skal begynde efter endt grundskoleforløb.

Når eleven afslutter 9. eller 10. klasse, får han eller hun en egnethedsvurdering i forhold til de gymnasiale uddannelser: egnet, måske egnet eller slet ikke egnet. Lovforslag nr. L 144 afskaffer denne egnethedsvurdering, og det støtter vi i Socialdemokratiet.

Overgangen fra grundskolen til de gymnasiale uddannelser eller andre ungdomsuddannelser skal erstattes af en mere nuanceret og målrettet vejledningsindsats i 9. og 10. klasse.

Eleven får med forslaget et retskrav på optagelse på den valgte gymnasiale uddannelse. Hvis skolen finder elevens valg urealistisk, har den ret til at indstille eleven til en optagelsesprøve eller samtale hos den modtagende skole.

Med den styrkede vejledningsindsats er det min helt klare forventning, at førnævnte sjældent vil opstå. Det store flertal af elever kender selvfølgelig godt deres egne begrænsninger og muligheder i uddannelsessystemet.

Efter min mening, efter Socialdemokratiets mening, fungerer egnethedserklæringen alene som en sorteringsmekanisme efter filosofien, at fårene skal skilles fra bukkene. Det vil sige, at de bogligt dygtige kan få betegnelsen egnet, og alle andre kan blive erklæret ikke egnet eller måske egnet til gymnasiet. Det er en stempling af den unge, der efter min opfattelse svækker motivationen for yderligere uddannelse, hvad

enten det drejer sig om gymnasiet eller andre ungdomsuddannelser.

Egnethedsvurderingen er også medvirkende til en rangordning mellem ungdomsuddannelserne ud fra en misforstået forestilling. Det er fint at gå i gymnasiet, men er man ikke egnet, kan man vælge en af de andre ungdomsuddannelser, f.eks. erhvervsskolen. Med en afskaffelse af egnethedserklæringen er vi med til at ligestille ungdomsuddannelserne statusmæssigt.

Jeg mener også, at egnethedserklæringen er groft generaliserende og ikke siger noget om den enkelte elevs forudsætninger for uddannelse, hverken om faglige, sociale eller personlige kvalifikationer, herunder: Hvad er jeg god til, og hvilken ungdomsuddannelse er den mest relevante og bedste for mig?

Afskaffelse af egnethedserklæringen skal som nævnt erstattes af en markant styrket individuel vejledning om videre uddannelse fra 9. eller 10. klasse. I den sammenhæng mener jeg i virkeligheden også, at eleven bør udstyres med en erkendelse om, at livslang læring og udvikling af ens kompetencer er en forudsætning for deltagelse i et videnssamfund.

Motivationen til vedvarende at forny sine kompetencer er grundlæggende, og den fremmes som nævnt ikke ved at blive erklæret eller stemplet »ikke egnet«.

Afslutningsvis vil jeg godt understrege, at Socialdemokratiet støtter indsatsen for fornyelse af uddannelserne og dermed lovforslag nr. L 144 om afskaffelse af egnethedserklæringen. Uanset hvem man er, og hvilke kompetencer man som elev har, skal der være plads til at udvikle disse kompetencer i det danske uddannelsessystem ud fra filosofien, at alle er egnede til noget.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

En række af de betragtninger, som hr. Jeppe Kofod fremførte, kan Enhedslisten fuldt ud tilslutte sig, nemlig princippet om: nej tak til en sorteringsmekanisme. Men netop fordi hr. Jeppe Kofod har en sådan betragtning, håber jeg også, at hr. Jeppe Kofod kan forklare, hvorfor der ikke længere tales om afskaffelse af egnethedsvurderingen, men om afskaffelse af egnethedserklæringen. Hvorfor? Hvad er det egentlig udtryk for, at den præcisering finder sted? Hvad er det, der gemmer sig bag ved dér, og hvorfor?